

mænd saavel som enhver Anden vilde komme til at see paa vore Folkehøiskoler med mere venlige Øine, end det maatte for Diebliffet er Tilfældet.

Dresing: Der er en Post paa det foreliggende Finantslovsforslag, som allerede iforgaars er bleven bragt paa Dmtale af den ærede 2den Landsthingsmand for 11te Kreds (Riær), og som jeg skal tillade mig at dvæle et Par Diebliffe ved; det er under det lærde Skolevæsens Indtægter, Post 4, a: „Skolekontingenter“, som her ere opførte med 59,000 Rd. mod 51,000 Rd. i det af Regjeringen forelagte Lovforslag, Posten fremtræder altsaa med en Forhøielse af 8,000. Jeg har jo vistnok ikke noget Haab om at se denne Post ændret, saaledes at disse 8,000 Rd. igjen blive udslættede, dels naar jeg ser hen til den Stilling, Landsthinget i Reglen indtager til Finantslevnen, og dels naar jeg mindes den Udtalelse, vi i samme Møde, altsaa iforgaars, horte af den høitærede Kultusminister, skøndt jeg dog holder mig overbevist om, at dette netop var et af de Punkter, som han antydede, at han kunde ønske ændrede, men som han ikke vilde røre ved, naar Finantslovsforslaget ikke af andre Grunde maatte komme tilbage til det andet Thing. Men uagtet jeg altsaa ikke tør vente at faae denne Post ændret, kan jeg dog ikke Andet end udtale min dybe og alvorlige Beklagelse over denne Forhøielse, og jeg skal sige hvorfor. Ved i sidste Samling at vedtage en ny Underbivningsplan for det lærde Skolevæsen, besluttede man at nedlægge de to nederste Klasser i de lærde Skoler, og det blev efter min fulde Overbevisning derved tilføiet disse Institutter et føleligt og alvorligt Ruel; thi det var netop disse Klasser, som væsentlig bare sig selv, det var dem, der glædede sig ved en stadig Tilgang, ved en større Frekventans. Men ved nu at forhøje Skolepengene vil man end yderligere forringe Discipelantallet, idet Forældrene af Hensyn til Skolepengenes Størrelse naturligvis ville holde deres Børn borte fra disse Skoler; det vil da være let om saa Nar at gjøre et Regnestykk. op, som viser, hvilken uforholdsmæssig stor Sum disse unge Mennesker koste, og det

vil da være en let Sag at give disse Institutter Naadesstødet og henvise dem til den private Industri. Et saadant Resultat vilde jeg anse for meget sørgeligt, og jeg er vis paa, at hele Samfundet vil føle de sørgelige Følger deraf, men der vil dog hængaa en Nærrække, inden det ret bliver tydeligt, og da vil det ikke være muligt at rette den begaaede Feil. Da jeg har denne Betragtning af dette Forhold, og da jeg ser paa det med stor Betsyning og Frygt, saa er det ganske naturligt, at jeg vilde ønske, om det var muligt, at forene mig med den ærede Landsthingsmand for 11te Kreds for at søge denne Post paa Finantsloven ændret.

Formanden: Jeg skal nu give Ordet til den 3die Landsthingsmand for 7de Kreds (M. P. Hansen), men det ærede Medlem begjærede Ordet under et Foredrag, der nys blev holdt af den 6te Landsthingsmand for 9de Kreds (M. Andersen) om Folkehøiskoler, og jeg formoder altsaa, at det ærede Medlem vil tale om samme Materie. Jeg skal nu heller ikke lægge nogen Hindring i Veien derfor, men jeg finder mig dog foranlediget til at gjøre opmærksom paa, at ogsaa dette Punkt maa holdes i en vis Almindelighed, og navnlig maa jeg finde det urigtigt at komme ind paa at drøfte den enkelte Bøndehøiskoles Værd eller Ikke-Værd. Den ærede Landsthingsmand har Ordet.

M. P. Hansen: Ja, det var ganske rigtigt under det Foredrag, vi nylig horte af min ærede Sidemand, at jeg tillod mig at begjære Ordet, fordi man ogsaa hos Folk udenfor kan møde de samme modstridende Anskuelser om Bedømmelsen af disse Skoler, som allerede have gjort sig gjældende i dette Thing. Bedømmelsen deraf afhænger jo imidlertid for en stor Del af den større eller mindre Nøisumhed, hvormed man stiller sine Fordringer overfor disse Skoler, især efter den nuværende Tilstand, hvort vore Almueskoler befinde sig. Det er jo indlysende for os Alle, at, naar Almueskoleundervisningen afluttes med det 14de Aar, saa ligger der jo for dem, som siden se sig i Stand til at frekventere en